DİNİMİZİ ÖĞRENİYORUZ

Hoş Geldin Ramazan

TÜRKİYE DİYANET VAKFI YAYINLARI

Dinimizi Öğreniyoruz; Yaz Kur'an Kursları Hoş Geldin Ramazan

Yayın No: 520 - 1
Ramazan Etkinlikleri Serisi: 1
Ramazan Etkinlik ve Eğlence Kitabı - 2011

Bu Kitabın

Din İşleri Yüksek Kurulu'nun 27.04.2011 tarih ve 26 sayılı kararı ile
Yaz Kur'an kurslarında okutulması uygun görülmüştür.

Türkiye Diyanet Vakfı Mütevelli Heyeti'nin
09.06.2009 tarih ve 1289/11-b sayılı kararıyla uygun görülmüştür.

ISBN: 978-975-389-694-8
11.06.Y.0005-520

Bu kitap, Yaz Kur'an kurslarında kullanılmak üzere T.C. Diyanet İşleri Başkanlığı Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü'nün talep ve yönlendirmeleri doğrultusunda hazırlanmıştır.

Editör
Alpaslan Durmuş
Hatice Işılak

Yazarlar
Ahmet Mercan
Alpaslan Durmuş
Dudu Ekinci Demir
Fulya İbanoğlu
Hatice Işılak
İlyas Aslan
Melek Çakıroğlu Aslan
Merve Akkuş
Nezire Demir
Neriman Karatekin

Çizimler
Betül Aytaç
Çağrı Cebeci
Derya Işık Özbay
Hasan Aycın
Hatice Ekşi
Mahmut Acar
Müzeyyen Yılmaz
Levent Karanfil
Reza Hemmatirad
Turan Dertli
Yahya Alakay

Yayın Koordinasyon
Ömer Kara

Grafik Tasarım
Nevzat Onaran

Grafik Uygulama
Ahmet Karataş - Nevzat Onaran

Hazırlayan
EDAM
Eğitim Danışmanlığı ve
Araştırmaları Merkezi
web: www.edam.com.tr
Tel/Faks: (+90 216) 481 30 23 pbx
e-posta: edam@edam.com.tr

Baskı
Türkiye Diyanet Vakfı Yayın
Matbaacılık ve Ticaret İşletmesi
Alınteri Bulvarı 1256 Sokak No: 11
Yenimahalle / Ankara
Tel: (0312) 354 91 31
Faks: (0312) 354 91 32
e-posta: tdvyayin@diyanetvakfi.org.tr

1.Baskı - Haziran 2011 - Ankara - 10.000 adet

Yüce Yaratan'ımıza hamd,

O'nun kulu ve kutlu elçisi, Peygamberimiz

Hz. Muhammed'e (s.a.s) salat ve selam ile…

Bütün dünyada coşkuyla karşılanır ramazan. Komşu ve akrabalar birbirlerini iftara davet ederler, televizyonlar iftar ve sahur programları hazırlar, gazeteler ramazan eki yayımlar, dükkân sahipleri müşterilerine imsakiye dağıtır.

Biz de sizin için ramazana özel olarak elinizdeki bu kitabı hazırladık. Birçok bilgi verdik ramazan, oruç, iftar ve fitre üzerine. Karikatürleriyle, ilginç sorularıyla, etkinlikleriyle sayfalar dolusu eğlence sunduk size.

Bu kitap ramazanın bereketi ve coşkusuyla hazırlandı. Dileriz ki hayatınız boyunca bu coşku sizi kuşatsın, bereket üzerinizden eksik olmasın.

İÇİNDEKİLER

Peygamberimiz (s.a.s) Buyurdu ki 5

Ayların Sultanı Ramazan 6

Konuğun Böylesi 8

Allah Seni Utandırmaz 10

Peygamberimiz (s.a.s) Buyurdu ki 13

Oruç Sabrın Yarısı 14

Oruç Sözlüğü 17

Hımm... İlginç! 18

Gülelim Eğlenelim 20

Oruçlunun Sevinci: İftar 22

Alternatif Mahya Örnekleri 24

Kulağa Küpe 25

Sabreden Derviş Muradına Ermiş 26

Fitre Bayramı 28

İlginç Sorular 30

Bu Yolculuk Başka Yolculuk! 32

Bulmaca Köşesi 36

Cevap Anahtarı 47

Peygamberimiz (s.a.s) Buyurdu ki:

Oruç kalkandır.

Yazı: Dudu Ekinci Demir / Çizim: Mahmut Acar

Ayların Sultanı Ramazan

Tatlı bir sestir sokaklarda yankılanan. Gecenin sessizliğinde davul sesine karışan maniler, ramazanın geldiğini haber verir bize. On bir ayın sultanı ramazan bereketiyle gelmiştir evlerimize. Soframızda başkalarına yer açmanın mutluluğunu yaşarız iftarlarda ve sahurlarda. Sofralarımız bir başkadır artık, sohbetlerimiz de.

Ramazanın rahmeti ve bereketiyle ibadetlerimizi arttırır, Rabbimizden bağışlanmayı dileriz. Teravih namazlarında topluca Allah'a yöneliriz. Elimizde Kur'an, dilimizde dua vardır sürekli. Hayır ve cömertlikte de rüzgâr gibiyizdir. Biliriz ki Allah ramazanda daha bir cömert, daha bir merhametlidir.

Rabbimizin büyük bir armağanı vardır bu ayda bizlere: Kadir Gecesi… Kur'an'ın, Peygamberimize (s.a.s) inmeye başladığı gece... Melekler yeryüzüne yağar, Rabbimiz cennetin kapılarını sonuna kadar açar biz kullarına bu gecede.

İftar çadırları, minarelerdeki mahyalar, radyo ve televizyonlardaki ramazan programları kulaklarımıza hep aynı şeyi fısıldar: "Rahmet ayı, bereket ayı. Geldi ayların sultanı!" Haydi hep birlikte kulak verelim bu sese. Siz de duyuyor musunuz?

(O sayılı günler), insanlar için bir hidayet rehberi, doğru yolun ve hak ile batılı birbirinden ayırmanın apaçık delilleri olarak Kur'an'ın kendisinde indirildiği Ramazan ayıdır. Öyle ise içinizden kim bu aya ulaşırsa, onu oruçla geçirsin. Kim de hasta veya yolcu olursa, tutamadığı günler sayısınca başka günlerde tutsun. Allah, size kolaylık diler, zorluk dilemez. Bu da sayıyı tamamlamanız ve hidayete ulaştırmasına karşılık Allah'ı yüceltmeniz ve şükretmeniz içindir. **2 / Bakara Suresi, 185. ayet**

İnanarak ve alacağı sevabı Allah'tan bekleyerek ramazan orucunu tutan kimsenin geçmiş günahları bağışlanır.
(Hadis-i Şerif)

Peygamber Efendimize (s.a.s) "Hangi sadaka daha faziletlidir?" diye sorulduğunda şöyle cevap vermiş:
"Ramazan ayında verilen sadaka."

Geleneklerimizde Ramazan

Dinimizin ramazan ayına verdiği önem dolayısıyla kültürümüzde de bu ayla ilgili bazı özel uygulamalar gelişmiştir. İşte bazıları:

- Ramazanda minarelere bu ayın önemini anlatan ışıklı yazılar (mahya) asılır.
- Yatsı namazından sonra kılınması sünnet olan teravih namazları cemaatle kılınır.
- Sahur vakitlerinde davulcular insanları uyandırmak için davul çalarlar.
- İftar vaktini haber vermek için top atılır.
- Pide ve güllaç gibi ramazana özel yiyecekler hazırlanır.
- Ramazanı bir şenlik havasında geçirmek için iftar sonrasında çeşitli eğlenceler düzenlenir.

HOŞ GELDİN RAMAZAN

RAMAZAN AYININ BAZI ÖZELLİKLERİ

- Kur'an'da adı geçen tek aydır.
- Kur'an bu ayda inmeye başlamıştır.
- Bin aydan daha hayırlı olan Kadir Gecesi bu ayın içindedir.
- Bu ayda oruç tutmak farzdır.
- Ramazanda yatsı namazından sonra vitir namazından önce teravih namazı kılınır.
- Fıtır sadakası bu ayda ihtiyaç sahiplerine verilir.
- Ramazanın son on gününde itikâfa girmek Peygamberimizin (s.a.s) sünnetlerindendir.

Ramazan ayı girince cennetin kapıları açılır, cehennemin kapıları kapanır, şeytanlar zincire vurulur.
Hadis-i Şerif

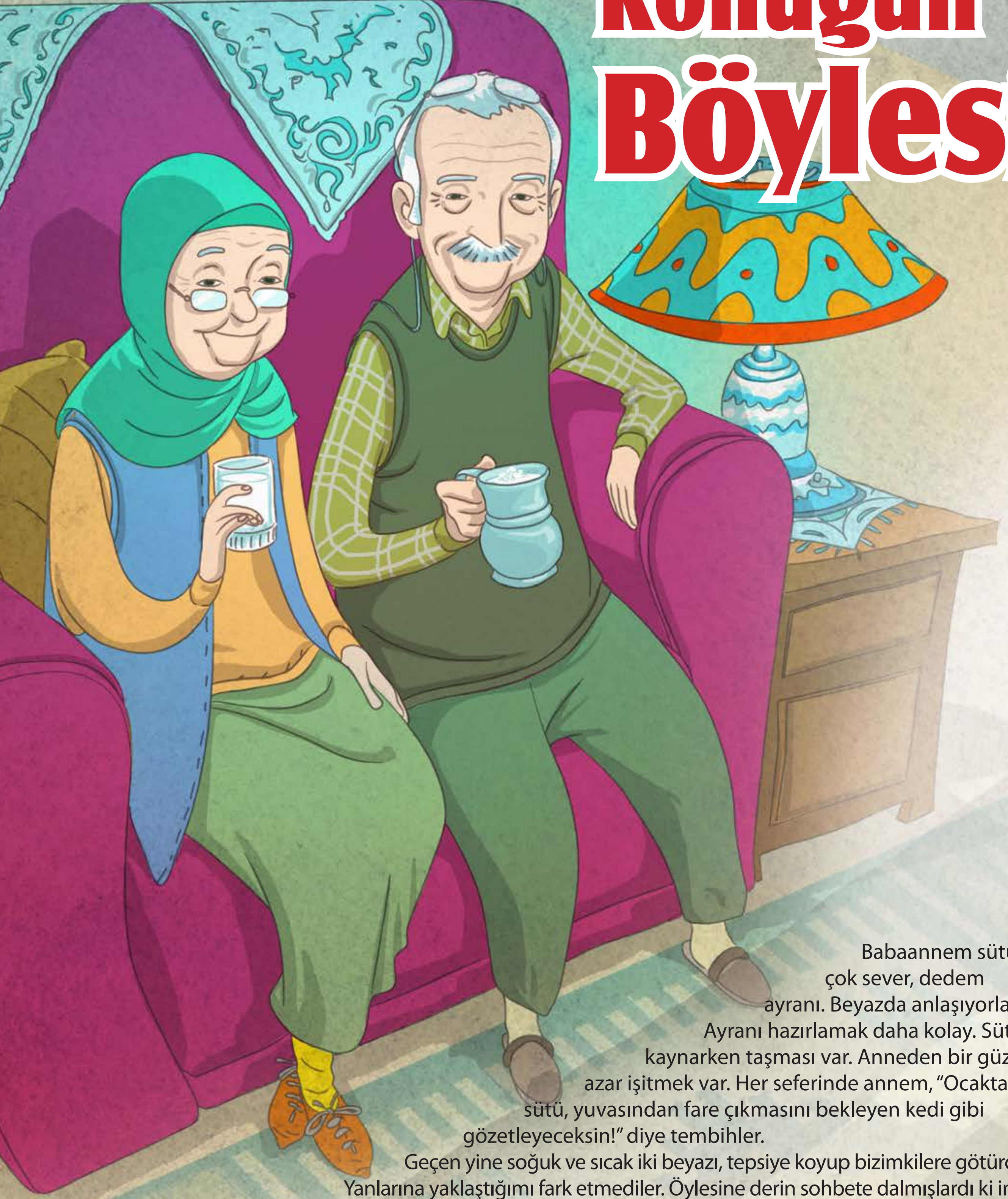

HIZLI SÖZLÜK

İmsak: Tan yerinin ağarmaya başlamasıyla orucun da başladığı zaman. Sabah namazı vaktinin başlangıcı.
İftar: Güneşin batmasıyla orucun sona erdiği zaman. Akşam namazı vaktinin başlangıcı.
Sahur: Oruç tutmak için imsak vaktinden önce yenilen yemeğe ve bu vakte verilen isim.
Fıtır sadakası (fitre): Ramazan ayında bayram namazından önce verilmesi gereken sadaka.
İtikâf: Özellikle ramazanın son on gününde yapılan, camide inzivaya çekilmek şeklinde gerçekleştirilen bir ibadet.

Yazı: Ahmet Mercan / Çizim: Turan Dertli

Konuğun Böylesi

Babaannem sütü çok sever, dedem ayranı. Beyazda anlaşıyorlar. Ayranı hazırlamak daha kolay. Sütün kaynarken taşması var. Anneden bir güzel azar işitmek var. Her seferinde annem, "Ocaktaki sütü, yuvasından fare çıkmasını bekleyen kedi gibi gözetleyeceksin!" diye tembihler.

Geçen yine soğuk ve sıcak iki beyazı, tepsiye koyup bizimkilere götürdüm. Yanlarına yaklaştığımı fark etmediler. Öylesine derin sohbete dalmışlardı ki insan merak etmekten kendini alamıyor. Birisinden, hem de çok iyi birisinden söz ettiklerini anladım. "Kimdir bu geldiğinde, insanı, çarşıyı, pazarı düzeltecek?" diye merak ettim, sordum.

Soruma cevap vermek yerine gülümseyerek birbirlerine baktılar. Sonra dedem bana döndü:

— Bulmacacı sensin Zehra! Yakında bize gelecek bu konuğun ismini bul bakalım.

Hiç böyle yapmazlardı. Babaannem de üç tahmin hakkımın olduğunu söyledi. İpucu verebilirlermiş. Daha önce onlara ne uyguladımsa, aynen bana kullanmaya başladılar.

— Gelen konuk uzun boylu mu kısa mı? diye sordum.
Babaannem;
— Birkaç sene önce kısaydı şimdi bayağı uzadı, diye cevap verdi.
Dedem güldü. Bunda gülecek ne var? Demek çocuktu, şimdi genç oldu.
— Herkes tarafından sevilen biri mi? diye sordum.
Dedem atıldı:
— Tabii, hem de çok sevilir. Herkes onu evine konuk etmede yarışır.

"O zaman bu çocuk olamaz." diye düşündüm. Hatırı çoksa daha büyük olmalı.
— Peki, dedim, bu konuk geldiğinde özel bir hediye getirir mi?
Bu sefer babaannem atıldı:
— Sükûnet getirir, tevekkül getirir. Kısaca kötülükleri durdurur, iyilikleri çoğaltıp dağıtır.
"Benimle dalga mı geçiyorlar?" diye düşündüm bir ara. Peygamber gelmeyeceğini onlar da biliyor. Yok yok, şaka yaparlar ama hep doğru konuşurlar.
— Meşhur biri mi? diye sorunca…
— Herkes tanır onu. Senin anlayacağın reytingi çok yüksektir, dedi dedem.

Aklımda birkaç isim belirdi ve gitti. Çok ipucu verdiklerini söylediler. Artık üç tahmin hakkımı kullanmamı istediler.
— Peki ne zaman gelir? diye sorunca yine birbirlerine baktılar.
Babaannem;
— Günlerin hatırı incinmesin diye hepsini gezer, dedi.
Kafam allak bullak oldu. E peki günleri niye gezsin?
Tekrar sordum:
— Geldiğinde kaç gün konuk olur?
Dedem "otuz" diyemedi, "ot…" dedi, babaannem sözünü kesti:
— Onu söyleyemeyiz.
Vay uyanıklar, demek ramazanı konuk diye soruyorlar…
— Tuttum bu konuğu! dedim.
Babaannem;
— Biz daha çok tuttuk, dedi.
Güldüler. Hiç anlamamış gibi yapıp sorular sormaya devam ettim.
Maksadım o güzel fikirlerini öğrenmekti.
— Ne zaman yemek yer?
— Bizden ne bekler?
— Ne zaman bozulur?
Perişan oldular.
Dedem;
— Söyleyelim artık ben yoruldum, dedi.
Babaannem;
— Sabret Zehra bulacak! deyince gülme sırası bana gelmişti.
— O konuk geldiğinde böyle gün ortası ne süt ne de ayran içebilirsiniz!

ALLAH SENİ UTANDIRMAZ!

Yazı: Hatice Işılak / Çizim: Levent Karanfil

Mekke'de bir ramazan günü… Hz. Muhammed (s.a.s) azık torbasını aldı, eşi Hz. Hatice ile vedalaştı ve Hira Dağı'na doğru yola koyuldu.

Bu sırada Mekke'ye gelen yabancı bir tüccar "Aldatıldım!" diye haykırıyor, Kâbe'nin yanında bir adam putlara adadığı kurbanını sunuyordu. Bir başkası fal oklarından yardım bekleyerek geleceğe dair planlar yapmaya çalışıyordu. Öfkeli bir baba küçücük kız çocuğunu kolundan tutmuş, öldürmek için çöle doğru götürüyordu.

Bütün bunlar Mekke'de çok sık rastlanan olaylardı. Hilekârlık, kumarbazlık almış başını gitmişti. İçki çok yaygındı. Kız çocukları diri diri toprağa gömülüyor, fakirlere ve kölelere zulmediliyordu.

…Ve insanların çoğu putlara tapıyorlardı.

Hz. Muhammed (s.a.s), aynı şehri paylaştığı insanların bu davranışlarından çok rahatsız oluyordu. Bütün bu cahiliye âdetlerinin sona ermesi gerektiğini düşünüyordu. Ama bu nasıl olabilirdi? Bu kötülüklerden uzaklaşarak düşünmek ve Allah'a ibadet etmek için şehrin dışındaki Hira Dağı'na gitmeye karar verip yola koyulmuştu.

Günler günleri, aylar ayları kovaladı. Birkaç yıl böylece geçip gitti. Bu süre boyunca Hz. Muhammed (s.a.s) sık sık Hira Mağarası'na gitmeye devam etti. Özellikle de ramazan aylarında…

Ve…

610 yılında bir ramazan gecesiydi. Yine Hira Mağarası'ndaydı. Birden işittiği bir sesle irkildi. Karşısında daha önce hiç görmediği bir varlık vardı. Hz. Muhammed (s.a.s) ilk defa gördüğü bu varlığın karşısında şaşkınlıktan ne yapacağını bilemedi. Gördüğü, Cebrail'di. Allah'ın peygamberlerine vahiy getirmekle görevlendirdiği melek…

Cebrail onu şiddetle sıkıp sarstı. Ta ki Hz. Muhammed'in (s.a.s) gücü kesildi. Sonra Cebrail, açık ve anlaşılabilir bir sesle "Oku!" dedi. Hz. Muhammed (s.a.s), Cebrail'e yarı korku yarı şaşkınlık içinde cevap verdi:

— Ben okuyamam.

Melek onu tekrar sıkarak sarstı. "Oku!" dedi.

Hz. Muhammed (s.a.s) yine aynı cevabı verdi:

— Ben okuyamam.

Cebrail üçüncüsünde o kadar kuvvetli sıktı ki Hz. Muhammed (s.a.s) neredeyse ölecek gibi hissetti kendini. Cebrail yine "Oku!" dedi.

Hz. Muhammed (s.a.s) bütün cesaretini toplayarak cevap verdi:

— Ne okuyayım?

Cebrail bu kez şöyle dedi:

"Yaratan Rabbinin adıyla oku,

O, insanı alaktan yarattı.

Oku! Senin Rabbin, en cömert olandır.

O, kalemle yazmayı öğretendir,

insana bilmediğini öğreten..."

(Alak Suresi, 1-5. ayetler).

Meleğin okuduğu ayetler kalbine yazılmıştı sanki. Melek oradan ayrıldığında Hz. Peygamber (s.a.s) korku ve şaşkınlık içindeydi. Evine gitmek için mağaradan çıktı. Fakat gördükleri karşısında korku ve şaşkınlığı daha da arttı. Melek bütün ufku kaplamıştı ve ona "Ey Muhammed, sen Allah'ın elçisisin, ben de Cebrail'im." diye sesleniyordu. Peygamberimiz (s.a.s) başını hangi tarafa çevirse karşısında onu görüyordu. Sonunda melek ortadan kayboldu.

Hz. Muhammed (s.a.s) eve döndüğünde titriyordu ve sırtından ter boşanıyordu. Üstelik çok yorgundu. Eşi Hz. Hatice'den üstünü örtmesini istedi. Derin bir uykuya daldı. Uyanınca başından geçenleri eşine anlattı.

Hz. Hatice ona şöyle dedi:

— *Ben sana inanıyorum. Allah, hiçbir zaman seni utandırıp üzmez. Çünkü sen akrabanı gözetirsin, doğru konuşursun, yoksulların elinden tutarsın, misafirleri ağırlarsın, haksızlığa uğrayan kimselere yardım edersin.*

Bu sözleriyle Hz. Hatice, hem Hz. Muhammed'i (s.a.s) rahatlatmış hem de ona ilk iman eden kişi olmuştu. Hz. Muhammed'in (s.a.s) Cebrail'den işittiği sözler ise ilk Kur'an ayetleriydi. Böylece bir ramazan gecesinde Allah, Kur'an'ı göndermeye başladı. Yirmi üç yıl boyunca da Cebrail, Hz. Muhammed'e (s.a.s) Allah'ın mesajını iletmeye devam edecekti.

Peygamberimiz (s.a.s) Buyurdu ki:

Oruçlu için iki sevinçli zaman vardır: Birincisi iftar zamanı, ikincisi Allah'a kavuştuğu ve orucunun mükâfatını aldığı zaman.

Çizim: Hatice Ekşi

Oruç Sabrın Yarısı

Ramazan ayı boyunca oruç tutmak, İslam'ın beş şartından biridir. Oruç, sadece Allah rızasını kazanmak için tutulur. İşte oruçlu bir günün hikâyesi:

Bir şeyler yemek için sahur vaktinde kalkarız. Uykumuzu açmak zor olsa da lezzetli bir sahur yemeğini kaçırmak istemeyiz.

Besmele çekip yemeğimizi yeriz. Sahura kalkıp yemek yemek Peygamberimizin sünnetidir.

Sahur yemeğinden sonra ağzımızı güzelce yıkarız. Niyet eder, o günkü oruca başlarız.

İftar vaktine kadar hiçbir şey yemeyiz ve içmeyiz. Gün boyu güzel işler yapmaya; yalandan, kalp kırıcı ve kötü sözlerden uzak durmaya çalışırız.

Akşam ezanının okunması iftar vaktini müjdeler. Ezan okununca önce dua ederek iftar yemeğimizi yer, ardından akşam namazımızı kılarız.

Ramazan Ayında Yapılan Bir İbadet: TERAVİH

Ramazan, Müslümanların coşkuyla kutladıkları bir aydır. Bu ayı Müslümanlar gündüzleri oruç tutarak ve kötülüklerden uzak durarak geçirirler. Geceleyin ise Hz. Peygamber'in (s.a.s) sünneti olan teravih namazı ile ramazanı en güzel şekilde değerlendirirler. Teravih namazı, yatsı namazının son sünnetinden sonra ve vitir namazından önce kılınır.

Oruç Tutmak Bize Neler Kazandırır?

Peygamberimiz (s.a.s) bize Allah'ın şöyle dediğini haber veriyor: "Oruç Benim içindir, onun karşılığını Ben vereceğim."
Sabrederek oruç tuttuğumuzda Allah bizim için güzel bir ödül hazırlar.

Ey iman edenler!
Allah'a karşı gelmekten sakınmanız için oruç, sizden öncekilere farz kılındığı gibi, size de farz kılındı.
(2 / Bakara Suresi, 183. ayet)

Peygamberimiz (s.a.s) "Oruç, sabrın yarısıdır." buyurmuştur. Oruç tutmak dayanıklılığımızı ve sabrımızı geliştirir.

Oruçluyken kötü ve çirkin sözlerden kaçınmaya her zamankinden daha fazla dikkat ederiz.

Oruç tutarken güzel şeyler yiyip içmek gibi bazı zevkli şeylerden kendi isteğimizle uzak dururuz. Bu, bizim güçlü bir iradeye sahip olmamızı sağlar.

Oruç tutun,
sağlıklı olun.
(Hadis-i Şerif)

Kendimizden daha zor durumda olan, açlık ve sıkıntı çeken insanların hâlini anlar ve onlara yardım etmeye çalışırız.

Şiir: Alpaslan Durmuş
Çizim: Betül Aytaç

Oruç Sözlüğü

Farz oruç tutmak için
Beklersin ramazanı.
Ayların sultanıdır,
Takip eder şabanı.

Bir günlük orucunun
İmsaktir başlangıcı,
Sahur bitince başlar
"Tutmak" onun anlamı.

Sahur nedir der isen
Diyeyim manasını:
Gece bir vakit kalkar,
Doyurursun karnını.

Bir günün orucunun
İftardır son noktası,
Akşam ezanla başlar
Şenlendirir sofranı.

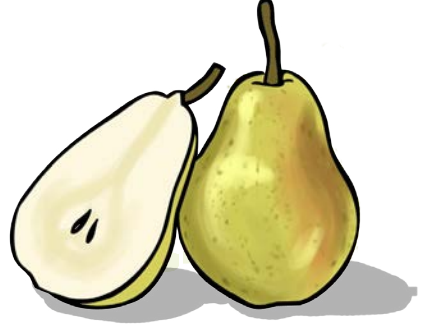
Yatsı vakti kılarsın
Teravih onun adı,
Bol bol namaz kılınır
Ramazan rahmet ayı.

HIMM... İLGİNÇ!

Çizim: Yahya Alakay

Teravih namazlarında her selamdan sonra güzel bir ezgiyle okunan salât-ı ümmiyyenin bestecisi Itrî'nin, Mustabey armudunu ilk yetiştiren kişi olduğunu duymuş muydunuz?

Salât-ı Ümmiyye

اَللّٰهُمَّ صَلِّ عَلٰى سَيِّدِنَا مُحَمَّدٍ النَّبِيِّ الْاُمِّيِّ وَعَلٰي اٰلِهِ وَصَحْبِهِ وَسَلِّمْ

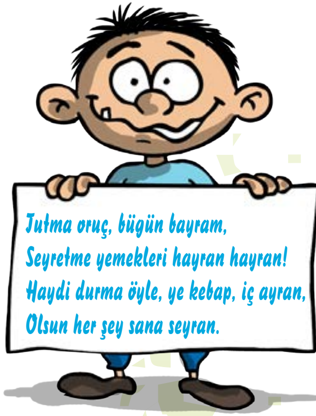
Cennette sadece oruç tutanların girmesi için özel olarak ayrılmış bir kapının bulunduğunu ve bu kapıya "Reyyan" adının verildiğini duymuş muydunuz?

Kur'an'ın Peygamber Efendimize (s.a.s) inmeye başladığı ilk gece olan Kadir Gecesi'nin bin aydan daha hayırlı olduğunu biliyor muydunuz?

Eskiden ramazan aylarında saray ve konaklarda her akşam herkese açık iftar yemekleri verildiğini biliyor muydunuz? Üstelik iftara gelenlere yemekten sonra çeşitli hediyeler ve para dağıtılırdı. Bu hediye ve paraya "diş kirası" adı veriliyordu.

Bazı günlerde oruç tutmanın yasak olduğunu biliyor muydunuz? Ramazan Bayramı'nın birinci gününde ve Kurban Bayramı'nın dört gününde...

Diş fırçalamanın orucu bozmadığını biliyor muydunuz? Macunu yutmamak şartıyla tabii ki!

"Ramazan Bayramı'ndan önce verilen sadaka" anlamındaki fıtır ve fitre kelimelerinin iftar kelimesi ile aynı kökten geldiğini biliyor muydunuz?

gülelim eğlenelim

Çömlek Hesabı

Nasreddin Hoca'nın zamanında takvim yok, ne yapsın? Ramazan günlerini hesaplamak için her gün bir çömleğin içine bir taş atar.
Hoca'nın yaramaz oğlu bunu görür. Muziplik olsun diye gizlice çömleğin içine bir avuç taş doldurur. Aradan zaman geçer. Bir gün arkadaşları Hoca'ya sorarlar:
- Hocam, bugün Ramazan'ın kaçı?
Nasreddin Hoca;
- Şimdi öğrenip gelirim. Biraz sabredin, der ve evinin yolunu tutar.
Çömleği boşaltır ve saymaya başlar: bir, iki... Taşların yüz yirmi beş tane olduğunu görür.
Şaşkın bir hâlde arkadaşlarının yanına döner ve;
- Arkadaşlar, bugün, Ramazan'ın kırk beşi, der.
Arkadaşları Hoca'nın bu cevabına gülerler. İçlerinden biri;
- Aman Hocam, bir ay otuz gündür. Hiç Ramazan'ın kırk beşi olur mu? diye itiraz eder.
Hoca, biraz şaşkın biraz da kızgın bir ifadeyle şöyle cevap verir:
- Ben yine insaflı davrandım. Benim çömlek hesabına bakacak olursak bugün Ramazan'ın yüz yirmi beşi!

Oruç

Dursun, Temel'e sormuş:
- Uşağım, oruçlu oruçlu kaç hamsi yiyebilirsin?
- Yüz tane.
- Hadi canım, yesen yesen bir hamsi yersin, geriye kalan doksan dokuz hamsiyi orucunu açtıktan sonra yersin.

Bu espri Temel'in çok hoşuna gitmiş. Yolda Cemal'i görmüş ve hemen sormuş:
- Uşağım, oruçlu oruçlu kaç hamsi yiyebilirsin?
- Elli hamsi.
- Uşağım, "yüz" deseydin sana müthiş bir espiri yapacaktım.

Yazı: Dudu Ekinci Demir
Çizim: Turan Dertli

Oruçlunun rahatlayacağı iki sevinç anı vardır:
1. İftar ettiği zaman
2. Orucunun sevabıyla Rabbine kavuştuğu an
(Hadis-i Şerif)

oruçlunun sevinci iftar

Çeşitli Bölgelerden İftar Âdetleri

Minarelerdeki mahyalar • **iftar vaktinin geldiğini duyurmak için atılan toplar** • Fırınların önündeki uzun pide kuyrukları • **Sofraları tatlandıran hurmalar** • Çeşit çeşit yiyeceklerle ve misafirlerle şenlenen bereketli sofralar • **Çadırların önündeki iftar kuyrukları** • Bir saat öncesinden iftara kadar süren bando konserleri • **Komşulara gönderilen yemekler** • İftar sonrasında bahşiş toplamaya çıkan çocuklar • **İlk oruçlarını tutan çocuklara verilen hediyeler**

Sıcacık pidenin yanında peynir, zeytin ve hurma...

Yoksa kızarmış balığı mı tercih edersiniz?

Ya da üzerinde nefis sarımsaklı yoğurduyla bir tabak mantıya ne dersiniz?

Peki ya şöyle bol baharatlı ve yoğurtlu bir tavuk olsa...

Üzerine bolca sirke ve kimyonlu domates sosu dökülmüş nefis kuşhariyi de tercih ediyor olabilirsiniz.

Asya, Afrika, Avrupa, Amerika ya da Avustralya...

Dünyanın neresinde olursanız olun...

İftar için hangi yiyeceği tercih ederseniz edin...

Ezan okunduğu anda...

O ilk lokmayı ağzınıza götürmeden önce...

Dünyadaki bütün Müslüman kardeşlerinizle paylaştığınız bir şey var:

Oruçlunun iki sevinç anından birincisi...

İftarda yaşanan bayram sevinci...

Peygamberimizin (s.a.s) iftarı

Peygamberimiz (s.a.s) iftar vakti girdiğinde orucunu hemen açardı. Orucunu namazdan önce taze hurma ile açmayı tercih ederdi. Taze hurma yoksa kuru hurma ile, onu da bulamazsa birkaç yudum su ile…

iftar ile...

- açlığa,
- susuzluğa,
- bütün sıkıntılara

sabretmeyi;

- bir parça ekmeğe,
- bir yudum suya,
- Allah'ın verdiği bütün nimetlere

şükretmeyi;

- yoksullara,
- çaresizlere,
- kimsesizlere,
- evsizlere

yardım etmeyi;

- akraba,
- komşu,
- dost,
- tanıdık ve tanımadık herkesle

paylaşmayı öğreniriz.

Şafağın aydınlığı gecenin karanlığından ayırt edilinceye kadar yiyin, için. Sonra da akşama kadar orucu tam tutun.

(2 / Bakara Suresi, 187. ayet)

Kim bir oruçluya iftar vakti yemek yedirirse onun sevabı kadar da kendisine sevap yazılır. Yemek yedirdiği kimsenin sevabından da hiçbir şey eksilmez.

(Hadis-i Şerif)

Peygamberimizin (s.a.s) duası

اَللّٰهُمَّ لَكَ صُمْتُ

وَعَلَى رِزْقِكَ اَفْطَرْتُ

Allah'ım! Sadece senin için oruç tuttum ve senin rızkınla orucumu açtım.

Mini Minnacık Sözlük

İftar: Orucu açmak.

alternatif mahya örnekleri

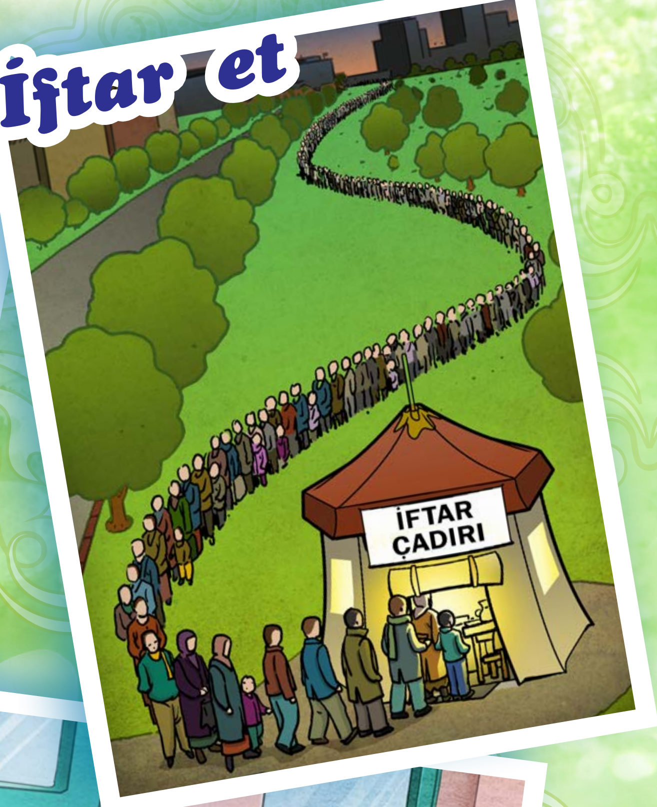
Çizim: Çağrı Cebeci

kulağa küpe

Çizim: Turan Dertli

İsraf etme!

SABREDEN DERVİŞ MURADINA ERMİŞ

Yazı: Neriman Karatekin
Çizim: Turan Dertli

Ödevlerimi yapmak için…
- hiç uğraşmam.
- gereken çabayı gösteririm.

Oltamı suya attıktan sonra balığın zokayı yutmasını…
- bekleyemem, çabucak sıkılırım.
- sabırla beklerim.

Dörtgöz diyebilirler. Gözlük takmam gerekiyorsa…
- alaylardan kesinlikle çekinmem.
- bile, alaylardan çekinirim ve takmam.

Balonlardaki cümleleri nasıl tamamlardınız? Size uyan seçeneğin yanındaki kutucuğu işaretleyin. Sonra da mavileri mi yoksa kırmızıları mı daha çok işaretlediğinizi sayın.

Bir fili yiyebilecek kadar açım...

- [ ] İftar vaktini sabırla bekleyeceğim.
- [ ] Galiba orucumu bozacağım.

Ağrı dağının zirvesinden dünyaya bakmak istiyorum...

- [ ] Sabırla tırmanırım.
- [ ] Kesin yarı yoldan dönerim.

Odamı, para koleksiyonumu, bilgisayarımı, her şeyimi karıştırıp duruyor. Kardeşimin yaramazlıklarına...

- [ ] sabır, sabır, sabır...
- [ ] artık dayanamıyorum.

Ben almadım. Öğretmen yine düşük not verdi...

- [ ] Artık pes, ça-lış-ma-ya-ca-ğım.
- [ ] Ben yine de çalışmaya devam edeceğim.

“Kulağına küpe olsun” diyorlar. Büyüklerin uyarılarını...

- [ ] hiç çekemem.
- [ ] bana zor gelse de dinlerim.

Satranç sabır işidir. Rakibimi mat etmek için bu işin tüyolarını öğrenmeye...

- [ ] doğrusu çaba gösteremem.
- [ ] azimle çalışırım.

Adım çenebaza çıkmış. Ama tartışmalarda...

- [ ] lafımı asla esirgemem.
- [ ] kendimi frenlemeye çalışırım.

söyle bana:

KIRMIZILAR ÇOĞUNLUKTAYSA: Sana bir müjde verelim. Bu müjde çok kutlu bir mesaj. Çünkü Kur'an'da “Allah sabredenlerle beraberdir.” deniyor. Evet, güçlük çekiyorsun ama bekliyor, tahammül gösteriyor, dua ediyorsun. Bir işi sonuna değin sürdürme konusunda kararlılık gösteriyorsun. Merak etme seninki inat değil, azim. Herkes bilsin ki sen sabırlı davranarak muradına erenlerdensin.

MAVİLER ÇOĞUNLUKTAYSA: İnadı bırak, çevrene bir bak. Azıcık sabırla kim bilir neler kazanacaksın? Emek vererek, zahmet çekerek, sıkıntıya katlanarak elde ettiğin her şey gerçek anlamda senin olur. Başarı, sevgi, saygı, aranan bir dostluk... Hepsinin yolu sabır köprüsünden geçiyor. Sabır köprüsünü bir kahraman olarak geçmeye ne dersin?

Yazı: Dudu Ekinci Demir / Nezire Demir
Çizim: Müzeyyen Yılmaz

Ramazan gelmeden hoş bir rüzgâr eser önce, kokusunu getirir. Herkesin yüzünde tatlı bir gülümseme... Dalga dalga yayılan bu koku bütün sokaklara dağılır; camilere, evlere sızıverir. Değdiği, dokunduğu her şeyi şenlendirir.

Bayram havasıyla gelen ramazanın sonunda da bir bayram var tabii...

fitre bayramı

Yanlış duymadınız. Kardeşlik, dostluk, cömertlik bu bayramda! Ramazanın tatlı esintisi, ihtiyaç sahibi insanları istemenin yükünden kurtarıyor. Artık bizim onları hatırlamamızı beklemiyor. Büyük küçük herkese sesleniyor:

"İhtiyacı olanı arayın, bulun, cebinizdekini paylaşın! Bunu Allah istiyor."

Fitre, zenginleriniz için bir temizlenmedir. Fakirleriniz de verirse Allah da onlara daha fazla verir.
(Hadis-i Şerif)

Fitre verince neler olur neler...

- Allah'ın hoşuna gidecek bir iş yapmış oluruz. Daha güzel ne olabilir!
- Zengin ya da fakir olalım kardeş olduğumuzu hatırlarız. Dostluklarımız da pekişir.
- Bayram fitreyle her eve girer, her sofraya oturur. Bayram, bayram gibi olur.

duyduk duymadık demeyin...

Büyüyünceye kadar bu işi onlar için aileleri yapsa da çocuklar da fitre verir. Bu yıl bir değişiklik yapın! Şimdiden paranızı biriktirin.

Kendi fitrenizi kendiniz verin. Unutmayın! Son ödeme zamanı: Bayram namazı:)

Fitre nedir?

Fitre Ramazan Bayramı'nda verilen bir sadakadır.

Fitre ne kadar verilir?

Bir insanın bir günlük yiyeceği kadar.

Fitreyi kim verir?

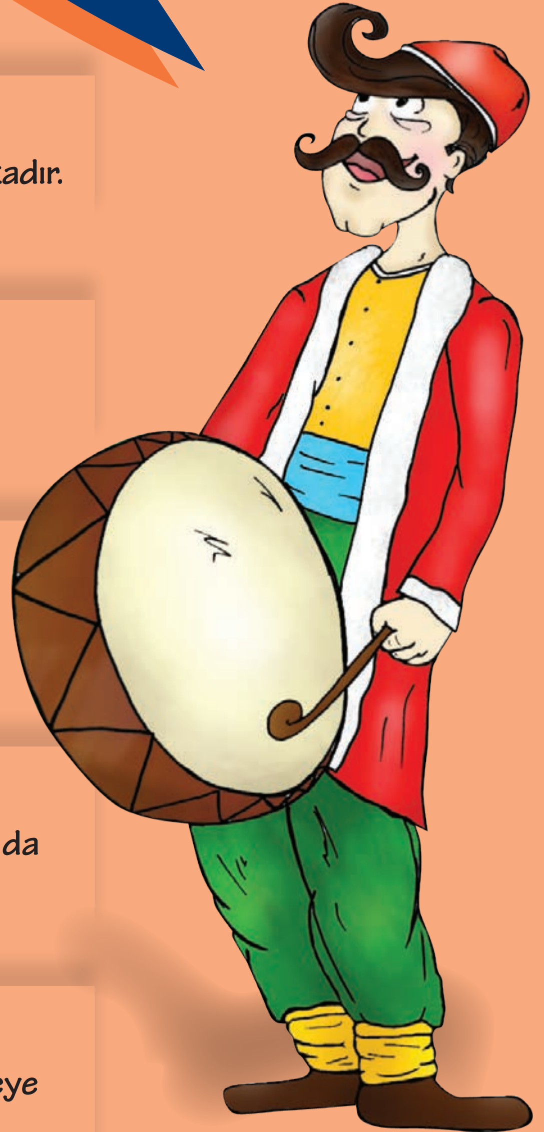
Paylaşacak ekmeği olan herkes.

Fitre nelerden verilir?

Kendi yediğimiz içtiğimiz şeylerden... Ya da onları satın alabilecek parayı veririz.

Fitre kimlere verilir?

Akrabalarımızdan, komşularımızdan fitreye ihtiyacı olan herkese.
Yalnız annemize-babamıza, ninemize-dedemize, eşimize-çocuğumuza-torunumuza fitre veremeyiz. Çünkü onlara bakmak zaten bizim görevimiz!

Çizim: Çağrı Cebeci

İLGİNÇ SORULAR

1. Hangisi ramazanda orucun başlama ve bitiş saatlerini gösterir?

a) itfaiye b) imsakiye

c) iftariye d) Süleymaniye

2. Fitre ne zamana kadar verilmelidir?

a) mesai saati bitene kadar

b) gece yarısına kadar

c) üç vakte kadar

d) Ramazan Bayramı sabahında bayram namazına kadar

3. Ramazan ayında minarelere asılan ışıklı yazıya ne ad verilir?

a) Yahya b) mahya

c) kâhya d) Konya

4. Aşağıdaki toplardan hangisi diğerlerinden farklıdır?

a) beyzbol topu b) hentbol topu

c) iftar topu d) futbol topu

5. 1 ramazan davulcusu 3 mahalleyi 1 dakikada uyandırıyor. 3 ramazan davulcusu 1 mahalleyi kaç dakikada uyandırır?

a) 1 dakikada uyandırır.

b) Gürültüden herkes hemen ayağa fırlar.

c) Saniye sürmez uyanırlar.

d) 2 dakikada uyandırır.

6. Henüz tam gün oruç tutamayacak kadar küçük yaşlardayken öğle ezanına kadar tuttuğumuz orucun adı nedir?

a) kayık orucu b) vapur orucu

c) sandal orucu d) tekne orucu

7. Ramazan Bayramı'nda bayram namazından önce verilen sadakaya ne denir?

a) filtre b) litre

c) fitre d) fire

8. "Diş kirası" nedir?

a) Takma diş yaptıran büyüklerimizin, her ay doktorlarına ödedikleri ücrettir.

b) Diş kiralanmaz, olsa olsa satılır!

c) Yiyecekleri sağlıklı bir şekilde çiğneyebildiğimiz için Yüce Rabbimize şükretmemiz gerektiğini ifade eden bir deyimdir.

d) Misafirlerimize, onların iftar davetimize gelmelerinden memnun olduğumuzu göstermek için verdiğimiz hediyelere denir.

Yazı: Fulya İbanoğlu

Bu Yolculuk Başka Yolculuk!

"Şüphesiz Kur'an'ı biz indirdik biz. Onun koruyucusu da elbette biziz."

(15 / Hicr Suresi, 9. ayet)

Şimdi sizinle çok uzun bir yolculuğa çıkacağız. Neredeyse 1500 yıl süren bir yolculuk... Üstelik daha bitmedi. Kıyamete kadar da devam edecek!

Bir şey anlamadınız, değil mi? Açıklayayım. Yüzyıllardır insanlığa iyiyi ve doğruyu gösteren, insanın bu dünyadaki görevini bildiren bir Kitab'ın yolculuğu bu. Kıyamete kadar insanlara hayat serüvenlerinde yollarını gösterecek bu kılavuz Kitab'ın da kendine has bir seferi var. Haydi bu yolculuğu hep beraber izleyelim!

Yolculuk Ramazanda Başladı

Yolcumuz Kur'an-ı Kerim'in dünya üzerindeki ilk konaklama yeri Peygamberimizin kalbi. Melek Cebrail vahyi Peygamberimize (s.a.s) bir ramazan ayında Kadir Gecesi'nde ulaştırdı.

Cebrail vahiy getirdiğinde kimi zaman Peygamberimiz (s.a.s) ter içinde, nefes nefese kalırmış, yorgun düşermiş. Kendisine bildirilen ayetleri de her seferinde hemen arkadaşlarına öğretirmiş.

Ayetler Yazılıyor

Vahyin ilk indiği zamanlarda pek çok sahabe inen her ayeti ezberliyordu. Vahiy kâtipleri ayetleri kâğıt, bez, deri parçaları, taş, tuğla, kemik vb. ne bulurlarsa onların üzerine yazıyorlardı. Tabii o zamanlar matbaa daha icat edilmemişti. Kâğıt ise çok az bulunuyordu.

Yazı biçimi ise tarih boyunca gelişmiş, değişik yerlerde, farklı yazı şekilleri (fontlar) ortaya çıkmıştır. Bu sayfalardaki yazıların bir kısmında bunların örneklerini görüyoruz.

İlk Mushaflar

Peygamberimizin vefatından sonra Hz. Ebu Bekir, dağınık bir şekilde bulunan yazılı ayetleri bir araya getirtti. Buna "Mushaf" dendi. Hz. Osman da bu Mushaf'ı çoğalttırdı. Çoğaltılan mushaflar çeşitli yerleşim merkezlerine gönderildi. Böylece Kur'an-ı Kerim'in dünya üzerindeki yolculuğu Kûfe, Basra, Şam, Yemen, Mekke ve Bahreyn'e uzandı. Bir nüsha da Medine'de kaldı.

...Ve Matbaa İcat Edildi

Kur'an-ı Kerim, dünyada ilk kez 1530 yılında İtalya'da basıldı. Venedik'te basılan bu Kur'an, papalık tarafından Hristiyanların Müslüman olmasına sebep olur korkusuyla yaktırıldı. Bundan sonra Avrupa'da ilk kez 1694'te Hamburg'ta Kur'an-ı Kerim basıldı. Sonra sırayla, İtalya, Almanya, Amsterdam ve Dublin'de, Londra'da pek çok Kur'an-ı Kerim basıldı.

İslam dünyasında ise Kur'an basan ilk ülke ta 1850'de Hindistan.

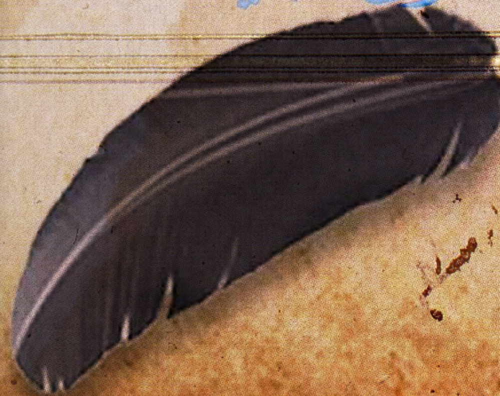
1864'te Mısır'da, 1871'de de İstanbul'da Kur'an-ı Kerim basıldı.

Allah'ın Koruduğu Kitap

Yıllar sonra, Münih Üniversitesinde kurulan "Institut für Koran Forschung" adlı bir enstitüde, bütün dünyadan toplanan kırk iki bin kadar Kur'an nüshası bir araya getirildi. Elli yıl süren bir karşılaştırma ve araştırma çalışması yapıldı. Ve sonuç! Bunlar arasında hiçbir nüsha farkı olmadığını onlar da gördüler. Sonra da bu durumu bir raporla bütün dünyaya ilan ettiler.

Yedi kat semadan yeryüzüne inip önce Peygamberimize (s.a.s) sonra da Müslümanlara ulaşan, daha sonra Müslümanların ve hatta Müslüman olmayanların gayretleriyle, kimi zaman elle kimi zaman matbaa aracılığıyla çoğaltılıp yayılan Kur'an-ı Kerim Allah'ın koruması altında! Müslüman olsun ya da olmasın hiç kimsenin hatası veya ihmali sebebiyle ona bir zarar gelemez. O hep yüce bir korunmanın altında yolculuğuna, insanlığa kılavuz olmaya devam edecek. Ne mutlu bu korunmuş yolculuğa hizmet edenlere!

Bulmaca Köşesi

Çizim: Derya Işık Özbay

almadım... vermedim...

İşte size ağzı sıkı altı kişi. Hepsi de ya fitre vermiş ya da fitre almış. Ben onları dinleyince kimin kime fitre verdiğini anladım. Siz de anlayabilecek misiniz bakalım.

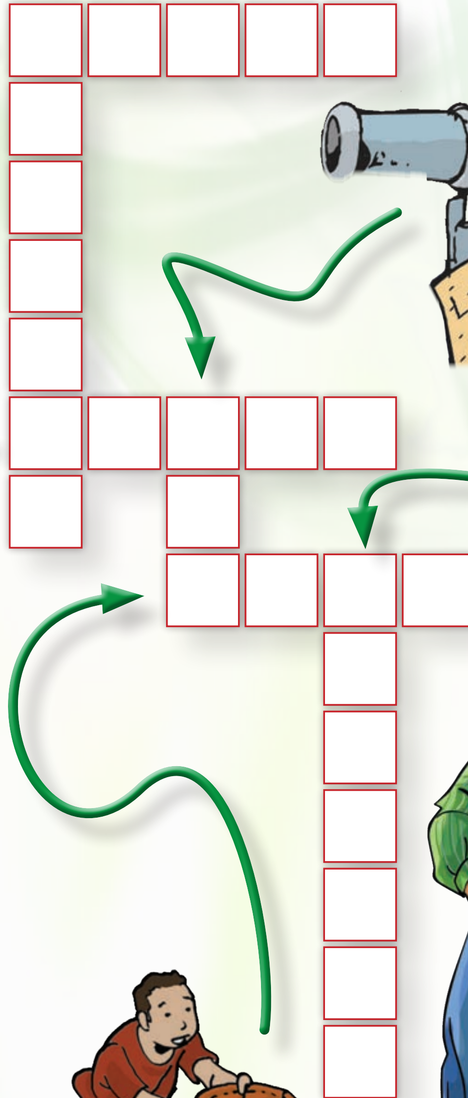

resimli Bulmaca

Sürekli soru okumaktan sıkılmışsınızdır. Bu sefer de sorular yerine resimlerle anlattık bulmacada istenenleri. Haydi, resimlere göre çözün bulmacayı!

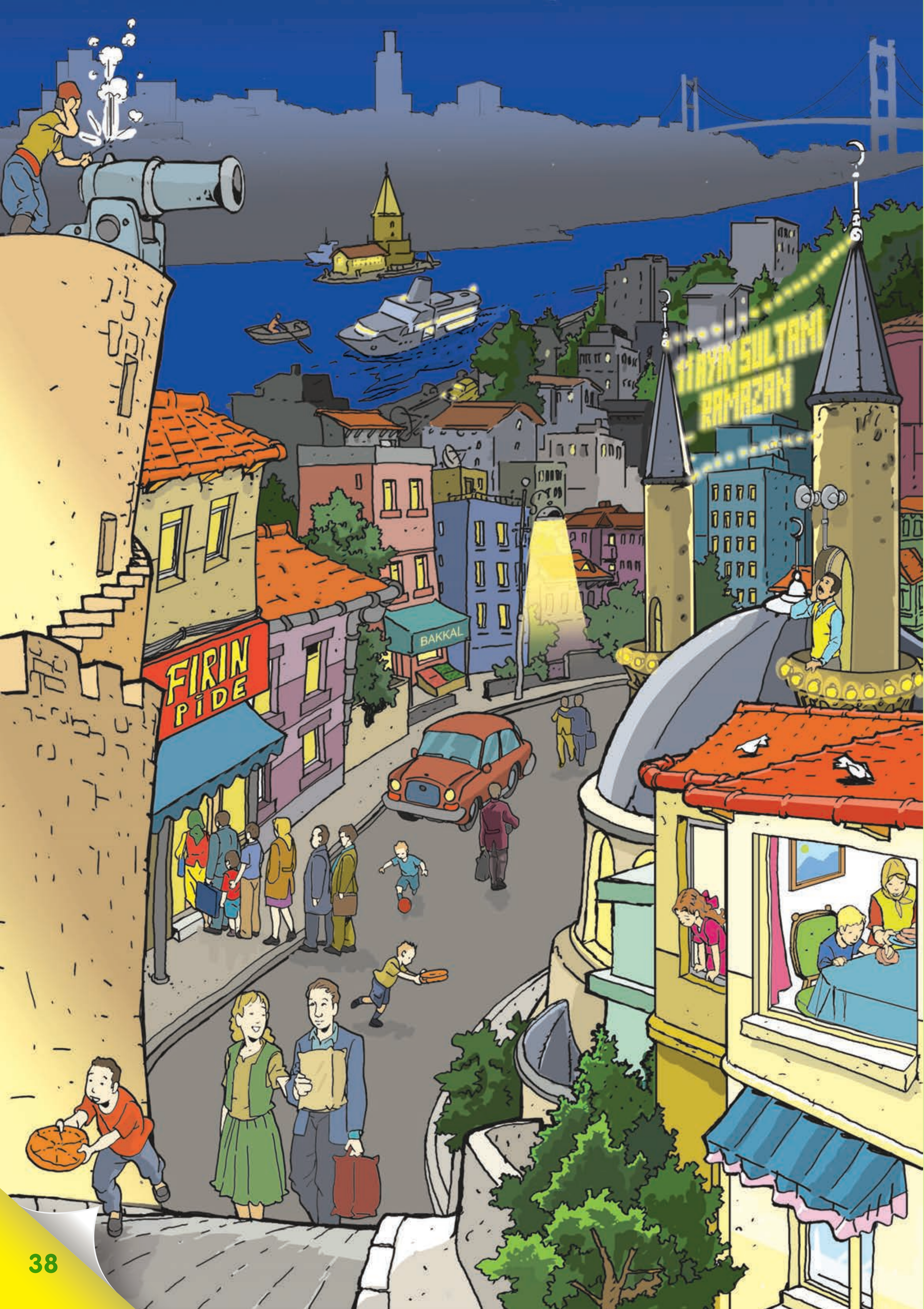

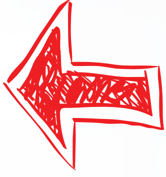

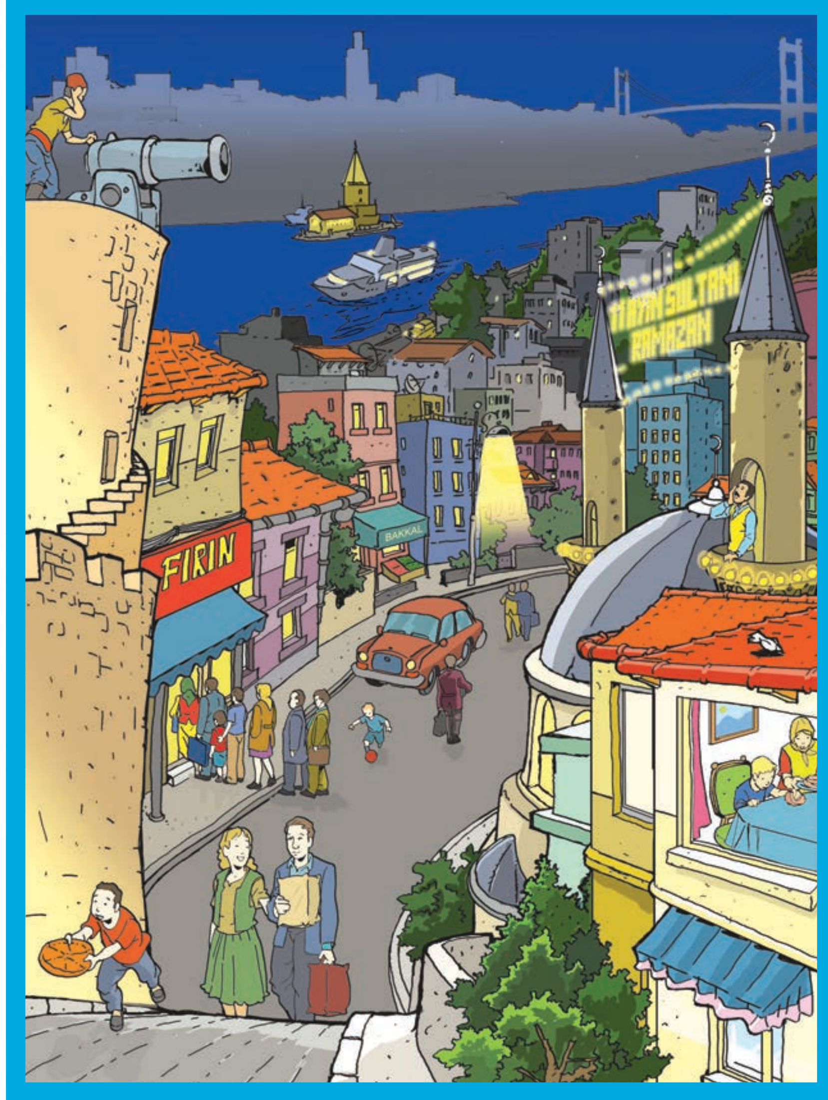

11 AYIN SULTANI
RAMAZAN
FIRIN
PİDE
BAKKAL

8 farkı Bul

Yan sayfadaki resim ile bu resim birbirinin aynı gibi görünüyor değil mi? Oysa aralarında tam sekiz fark var. Bakalım bu farkları ne kadar sürede bulabileceksiniz?

Çizim: Turan Dertli

Okumaca

Aşağıdaki karelerde çok önemli bir bilgi var. Ama biraz farklı yazılmış. Okuyabilirseniz ne âlâ!

U	U	M	Y	N	O	U	L	R	A	İ	R	V	R	R
N	T	A	I	Ç	C	K	A	D	F	T	E	E	İ	!

Sahurda kim, nerede, saat kaçta hangi tatlıyı yedi?

Türkiye'nin farklı şehirlerinde oturan dört arkadaşımız dört farklı saatte sahura kalkmışlar ve dört farklı tatlı yemişler. Acaba sahurda kim, nerede, saat kaçta, hangi tatlıyı yemiştir? İpuçlarını ve mantığınızı kullanarak bulun!

İpuçları

- Emre, Urfa'da saat 4'de sahur yapmıştır.
- Sahurda baklava yiyen İrem, Kars'ta oturmamaktadır.
- Muğla'da oturan arkadaşımız saat 3'te helva yemiştir.
- Sahuru saat 2'de yapan arkadaşımız sütlaç yemiştir.
- İstanbul'da saat 1'de baklava yenmiştir.
- Halil, Muğla'da oturmamaktadır.

Sonuca ulaşırken en önemli kuralı aklınızdan çıkarmayın:
Tablonun her bir bölmesinin her satır ve sütununda sadece bir EVET (E) olabilir. Yani bir EVET'i bulduğunuzda o kareye E'yi yerleştirebilir ve onun bulunduğu satır ve sütundaki diğer kareleri HAYIR (H) ile doldurabilirsiniz.

Örnek

	H		
H	E	H	H
	H		
	H		

Kim?	Nerede?	Saat Kaçta?	Hangi Tatlıyı Yedi?

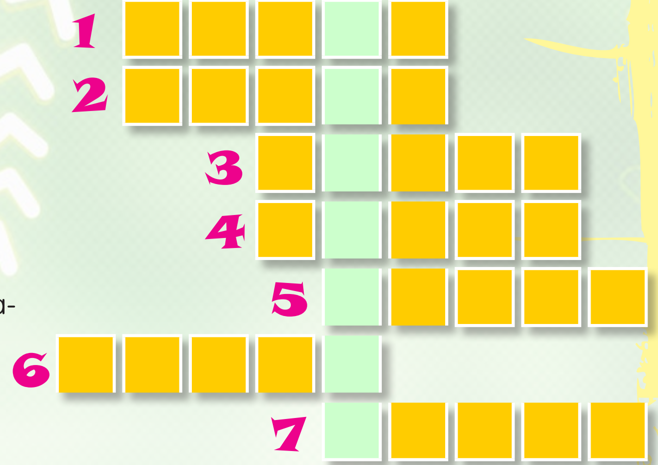
	İstanbul	Muğla	Kars	Urfa	Saat 01.00	Saat 02.00	Saat 03.00	Saat 04.00	Helva	Baklava	Kadayıf	Sütlaç
Emre												
Halil												
İrem												
Aslı												
Helva												
Baklava												
Kadayıf												
Sütlaç												
Saat 01.00												
Saat 02.00												
Saat 03.00												
Saat 04.00												

Soruları Bil, Sıraya Diz

Bu bulmacaya ne olmuş? Soruların numaraları silinmiş, sırası karışmış. Hangi açıklama hangi sorunun belli değil.

- İftar sofralarının vazgeçilmezlerinden olan bir meyve.
- Oruç tutarken imsak vaktinden önce yenilen yemek.
- Zenginlerin sahip oldukları para ve malın kırkta birini dağıtmaları şeklindeki ibadet, İslam'ın beş şartından biri.
- Ramazan ayından ve bereketinden faydalanmanın teşekkürü olarak ramazan ayı boyunca, bayram namazından önce verilmesi gereken sadaka.
- Günde beş kere yerine getirilmesi farz olan bir ibadet.
- Oruç tutan kişilerin vakti gelince oruçlarını açmaları.
- Oruca başlama, orucun başlangıç anı.

Sakın merak etmeyin, biz sizin için bazı ipuçları ele geçirdik. Bunlar da ipuçlarınız:

- Bulmacaya bütün kelimeleri doğru yerleştirirseniz renkli karelerde "oruç ayı" olarak bilinen hicri ayın adını bulacaksınız.
- 2 ve 3 numaralı kelimeler sesli, diğerleri sessiz harfle başlıyor.
- 5 numaralı kelimenin ilk harfi ile 7 numaralı kelimenin son harfi birbirinin aynı.
- 4 numaralı kelimenin son üç harfi ile 6 numaralı kelimenin ilk üç harfi birbirinin aynı.
- 1 numaralı kelimenin ilk harfi ile 2 numaralı kelimenin ikinci harfi birbirinin aynı.

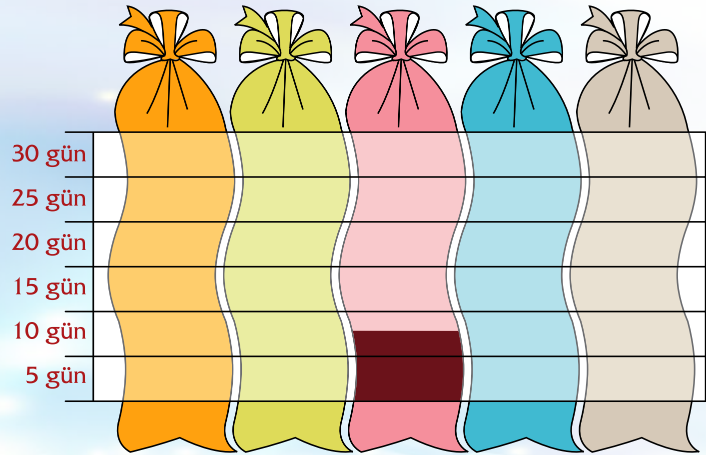
matematik severlere

Geçen Ramazan kim kaç gün oruç tuttu? İpuçlarından yararlanarak sorunun cevabını bulun ve grafiği tamamlayın.

Ayşe, Rukiye'nin yarısı; Ali'nin ise iki katı sayıda oruç tuttu.

Ayşe, Ahmet'ten 3 gün daha az oruç tuttu.

Ahmet'in oruçlu olduğu günlerin sayısını, Ali'nin oruçlu olduğu günlerin sayısı ile toplayıp ikiyle çarparsak Osman'ın kaç gün oruç tuttuğunu bulabiliriz.

Sizce bu çocuklardan hangisi/hangileri mükellef olma yaşına ulaşmış olabilir? Tuttukları oruç sayısına göre tahmin edin.

köy meydanında ziyafet var!

Çizim: Turan Dertli

Ramazan dünyanın her yerinde çoşkuyla karşılanıyor. Bakın uzak diyarların birinde bir köy meydanında ateş yakılmış, iftar hazırlıkları başlamış. Bu akşam bütün köy birlikte iftar edecek. Ama bu resim niye iki tane? Tabii ki farkları bulmanız için… Bakalım sizin için hazırladığımız yedi farkı bulabilecek misiniz?

güm Be De güm!

Çizim: Müzeyyen Yılmaz

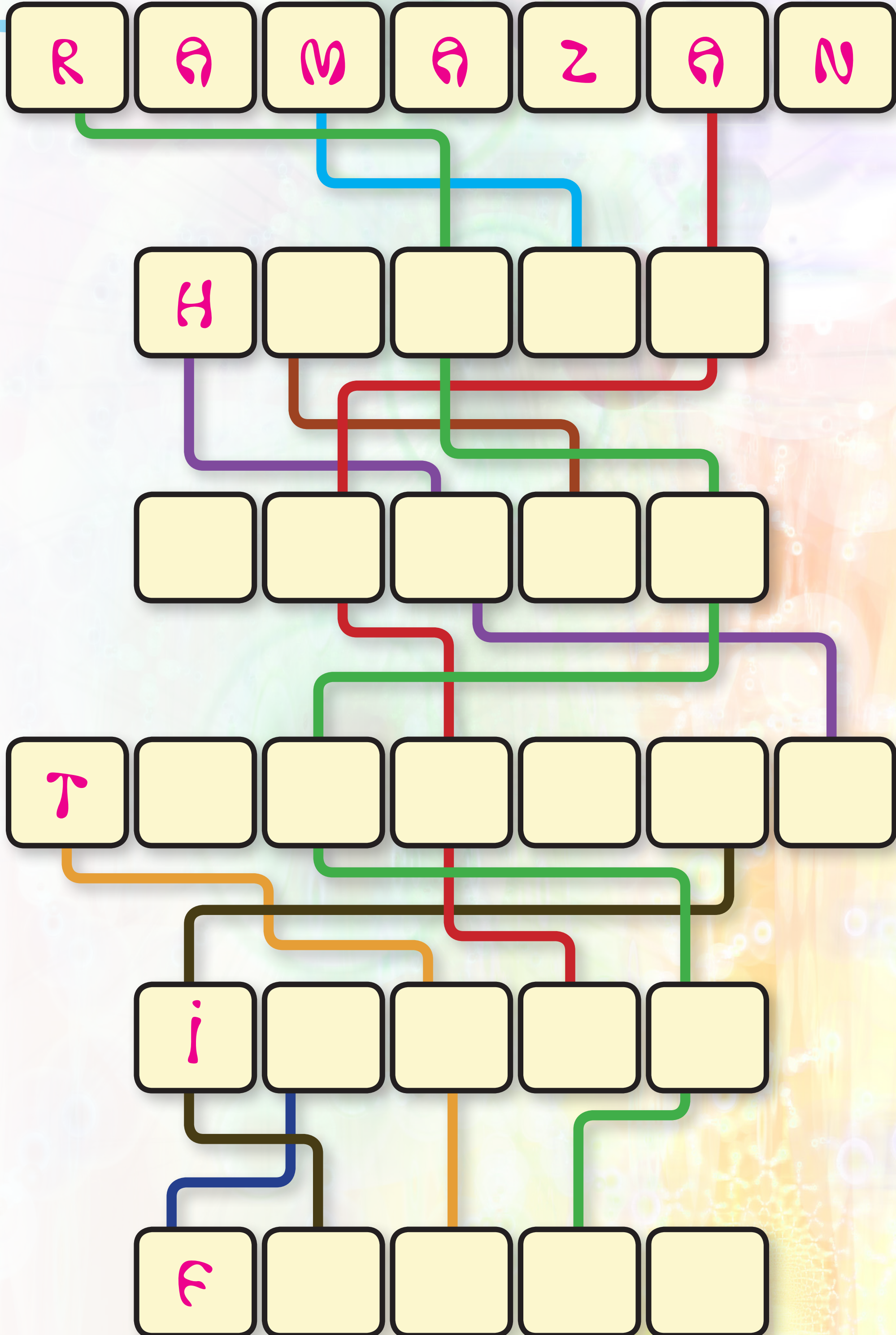

İki resim arasındaki 7 farkı buldunuz mu?

İzle Çizgiyi, Bul kelimeyi

Aşağıdaki karelere ramazanla ilgili kelimeler gizlenmiş. Aynı renk çizgiyle birleştirilen karelerde birbirleriyle aynı harfler var. Önce çizgileri takip ederek bulduğunuz harfleri yazın. Sonra da eksik harfleri tamamlayın. Merak etmeyin, çok kolay!

CEVAP ANAHTARI

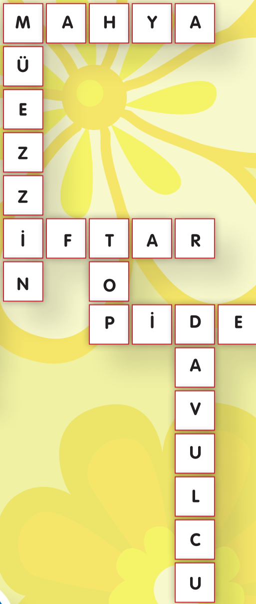
İLGİNÇ SORULAR

1) b
2) d
3) b
4) c
5) Bunun hesabı kitabı olmaz. Uyanın kardeşim uğraştırmayın davulcuları!
6) d
7) c
8) d

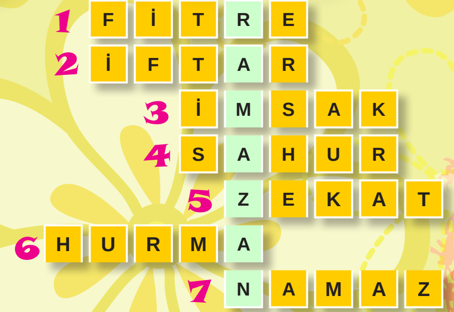
Sahurda kim, nerede, saat kaçta hangi tatlıyı yedi?

Kim?	Nerede?	Saat Kaçta?	Hangi Tatlıyı Yedi?
İrem	İstanbul	01:00	Baklava
Aslı	Muğla	03:00	Helva
Halil	Kars	02:00	Sütlaç
Emre	Urfa	04:00	Kadayıf

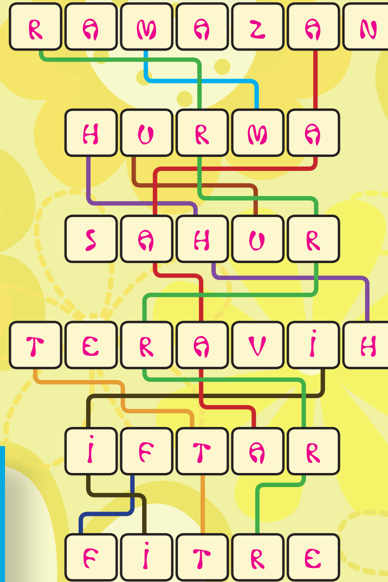
resimli Bulmaca

Soruları Bil, Sıraya Diz

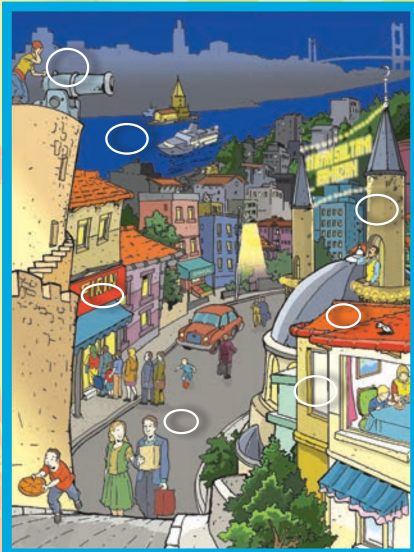

izle Çizgiyi, Bul kelimeyi

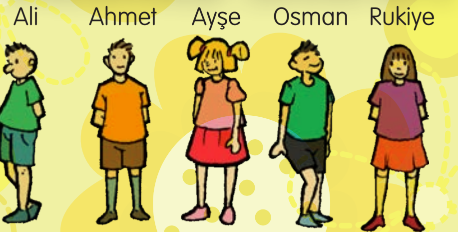

8 farkı Bul

8. fark: Resimlerin biri diğerinden büyük!

matematik severlere

(4 gün) (11 gün) (**8 gün**) (30 gün) (16 gün)

Sadece Osman mükelleftir. Çünkü sadece Osman bütün ramazan oruç tutmuştur.

almaDım... vermeDim...

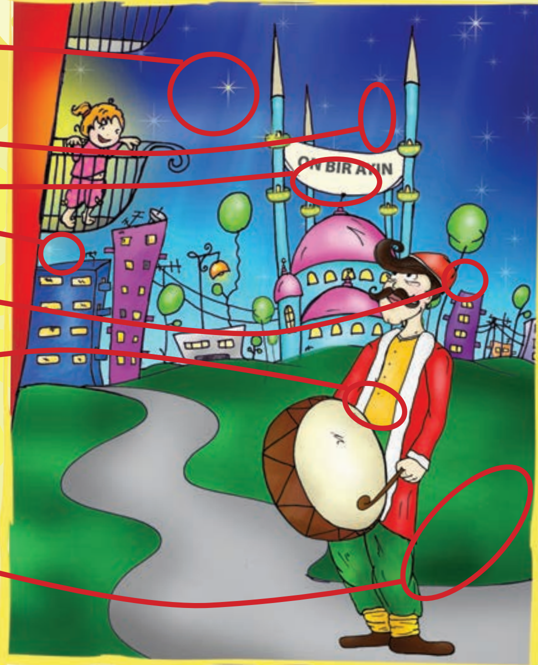
Köy Meydanında Ziyafet Var!

güm Be De güm

okumaca

Unutmayın çocuklar da fitre verir!